

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 169/22

Luksemburgā, 2022. gada 18. oktobrī

Tiesas spriedums lietā C-677/20 | *IG Metall un ver.di*

Atbilstoši valsts tiesību aktiem dibinātas sabiedrības pārveidošana par Eiropas uzņēmējsabiedrību (SE) nedrīkst samazināt arodbiedrību līdzdalību sabiedrības padomes sastāvā

Ja valsts tiesību aktos attiecībā uz pārveidojamo sabiedrību ir paredzēts atsevišķs balsojums, lai ievēlētu arodbiedrību izvirzītus darbinieku pārstāvjus, šāda vēlēšanu kārtība ir jāsaglabā

Divas Vācijas arodbiedrības – *IG Metall* un *ver.di* – Vācijas tiesās ir pārsūdzējušas kārtību, kādā darbinieku pārstāvji tiek iecelti Eiropas uzņēmējsabiedrības (jeb Eiropas komercsabiedrības) SAP padomē: šī padome līdzvērtīgā veidā sastāv no akcionāru un darbinieku pārstāvjiem.

Par strīdīgo kārtību vienojās SAP un īpašā pārrunu grupa ¹, kura tika izveidota sabiedrībā SAP, kas līdz tam bija Vācijas akciju sabiedrība, saistībā ar šīs sabiedrības pārveidošanu par Eiropas uzņēmējsabiedrību (SE). Saskaņā ar šo kārtību, gadījumā ja SAP SE padomes sastāvs tiek samazināts no 18 līdz 12 locekļiem, arodbiedrības vēl joprojām var izvirzīt kandidātus uz daļu no sešām amata vietām, kuras ir rezervētas darbinieku pārstāvjiem, taču šie kandidāti vairs netiek ievēlēti balsojumā, kas notiek atsevišķi no tā balsojuma, kurā tiek ievēlēti pārējie darbinieku pārstāvji. Līdz ar to faktiski vairs netiek garantēts, ka darbinieku pārstāvju vidū sabiedrības padomē būs arodbiedrību pārstāvji.

Vācijas Federālā darba lietu tiesa, kura izskata šo lietu, uzskata, ka saskaņā ar Vācijas tiesību normām abu arodbiedrību prasījumi būtu jāapmierina un strīdīgā kārtība būtu jāatceļ. Proti, atbilstoši Vācijas tiesību normām, ja SE tiek dibināta pārveidošanas ceļā, iesaistīšanas procedūras elementiem, kas raksturo darbinieku ietekmi uz lēmumu pieņemšanu sabiedrībā, ir jāsaglabājas tādā pašā mērā.

Atsevišķs balsojums arodbiedrību izvirzīto kandidātu ievēlēšanai par darbinieku pārstāvjiem samazinātajā sabiedrības padomē esot tieši vērsts uz to, lai stiprinātu darbinieku pārstāvju ietekmi uz lēmumu pieņemšanu uzņēmumā, nodrošinot, ka šo pārstāvju vidū ir personas, kuras labi pārzina uzņēmuma apstākļus un vajadzības, taču vienlaikus – kurām ir arī ārēja lietpratība.

Tā kā Federālajai darba lietu tiesai ir šaubas, vai Direktīvā 2001/86, ar ko papildina Eiropas uzņēmējsabiedrības statūtus darbinieku iesaistīšanas jomā, nav paredzēts vienots aizsardzības līmenis, kas būtu atšķirīgs un zemāks par Vācijas tiesību normās paredzēto un kas attiecīgā gadījumā būtu saistošs visām dalībvalstīm, tā lūdza Tiesai sniegt šīs direktīvas interpretāciju.

Saskaņā ar tās formulējumu – gadījumā, ja SE tiek dibināta pārveidošanas ceļā, šai SE piemērojamā vienošanās par kārtību darbinieku iesaistīšanai lēmumu pieņemšanā paredz vismaz tādu pašu līmeni jebkurai darbinieku

¹ Šī grupa pārstāv iesaistīto sabiedrību, attiecīgo meitassabiedrību vai attiecīgo uzņēmumu darbiniekus.

iesaistīšanai, kāds jau ir sabiedrībā, kas ir pārveidojama par SE ("pirms un pēc" princips).

Šīsdienas spriedumā Tiesa nolēmj, ka **ar vienošanos par kārtību darbinieku iesaistīšanai lēmumu pieņemšanā, kas piemērojama pārveidošanas ceļā dibinātai SE, ir jāparedz atsevišķs balsojums, lai kā darbinieku pārstāvjus SE padomē ievēlētu noteiktu skaitu arodbiedrību izvirzītu kandidātu, ja piemērojamajās valsts tiesību normās par SE pārveidojamās sabiedrības padomes sastāvam ir noteikts šāds atsevišķs balsojums.**

Līdz ar to šajā lietā izvērtējums, vai vienošanās par iesaistīšanu garantē, ka darbinieku iesaistīšanas līmenis lēmumu pieņemšanā SAP pēc tās pārveidošanas par SE ir vismaz līdzvērtīgs, ir jāveic, ņemot vērā Vācijas tiesību normas, kuras bija piemērojamas šai sabiedrībai pirms tās pārveidošanas par SE.

Tiesa uzsver – **Savienības likumdevēja ieskatā** dalībvalstu noteikumu un prakses lielā dažādība attiecībā uz veidu, kādā darbinieku pārstāvji tiek iesaistīti lēmumu pieņemšanā sabiedrībās, padara par **nelietderīgu vienota Eiropas darbinieku iesaistīšanās modeļa ieviešanu, kas būtu piemērojams SE.**

Tādējādi **tas ir vēlējies novērst risku, ka SE dibināšana, it īpaši pārveidošanas ceļā, izraisa to, ka tiek vājinātas vai pat izzūd tās iesaistīšanās tiesības, kuras saskaņā ar valsts tiesību aktiem un/vai praksi bija par SE pārveidotās sabiedrības darbiniekiem.**

Turklāt Tiesa precizē, ka **tiesības izvirzīt noteiktu skaitu kandidātu par SE pārveidotas sabiedrības, tādas kā SAP, padomes vēlēšanās nedrīkst būt rezervētas vienīgi Vācijas arodbiedrībām, bet tās ir jāattiecina uz visām arodbiedrībām, kuras ir pārstāvētas SE, tās meitassabiedrībās un tās uzņēmumos, tā, lai tiktu nodrošināta šo arodbiedrību vienlīdzība attiecībā uz šīm tiesībām.**

ATGĀDINĀJUMS. Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ļauj dalībvalstu tiesām to tiesvedības ietvaros uzdot jautājumus Tiesai par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Tiesa neiztiesā strīdus, ko izskata valstu tiesas. Valsts tiesai ir jāatrisina lieta saskaņā ar Tiesas nolēmumu. Šis nolēmums tāpat ir saistošs citām valstu tiesām, kurām ir jāatrisina līdzīga problemātika.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Pilns sprieduma teksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Marta Ošleja ☎ (+352) 4303 6005

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

Palieciet ar mums!

